

Státní okresní archiv Domažlice se sídlem v Horšovském Týně

Archiv obce Libkov

[1837]–1945 (1948)

Inventář

EL NAD č.: 241

AP č.: 529

Mgr. Lucie Kokaislová

Horšovský Týn 2019

Obsah

Úvod:

I.	Vývoj původce archiválií	3
II.	Vývoj a dějiny archivního fondu	3
III.	Archivní charakteristika archivního fondu	4
IV.	Stručný rozbor obsahu archivního fondu	4
V.	Záznam o uspořádání archivního fondu a sestavení archivní pomůcky	5
	Seznam použitých pramenů a literatury	6

Přílohy:

	Příloha č. 1: Seznam použitých zkratk	7
	Příloha č. 2: Soupis stavebních plánů k inv. č. 14	8

Inventář:

1	Obec a její správa	10
2	Správa obecního majetku	10
3	Vnitřní bezpečnost a veřejný pořádek	11

I. Vývoj původce archiválií

Původcem archiválií je obec Libkov (1379–1850), Obecní úřad Libkov, jehož existenci vymezují roky 1850–1945 a Místní národní výbor Libkov (1945–1990).

Libkov se nachází 8,4 km od Kdyně na hlavním silničním tahu Domažlice–Klatovy ve východní části domažlického okresu a první zmínka o této obci se objevuje roku 1379 v berním seznamu Plzeňského kraje, v němž se o ní píše jako o statku pana Przibceze. V období let 1379–1848 se obyvatelé Libkova věnovali převážně zemědělství. Vzhledem k tomu, že zdejší půda nedosahovala potřebné kvality pro pěstování obilí, byl upřednostňován chov dobytka.

Zlepšení hospodářských podmínek přinesl rok 1769, kdy vídeňský velkoobchodník Jakub Matyáš Schmidt odkoupil od hraběte Stadionova vrchnostenskou manufakturu ve Kdyni, z níž vybudoval podnik na výrobu vlněného zboží, který oživil hospodářský život ve Kdyni a jejím okolí. Obyvatelé Libkova touto cestou získali možnost přivýdělku z domácího předení vlněné příze.

K výrazným změnám došlo po revolučních letech 1848 a 1849, jelikož zanikla patrimoniální správa a na základě tzv. Stadionova prozatímního obecního zřízení (č. 170/1849 ř. z.) se nejnižší správní jednotkou v zemi staly obce. Obec Libkov náležela od roku 1850 do politického okresu Domažlice, soudního a berního okresu Kdyně.

Další podobu fungování obecní samosprávy ovlivnilo obecní zřízení a volební řád z roku 1864 (č. 7/1864 z. z.) vydané na základě říšského obecního zákoníku z roku 1862 (č. 18/1862 ř. z.). Tím byl širším orgánem obecní samosprávy ustanoven volený obecní výbor, z jehož středu se následně volilo obecní představenstvo tvořené starostou a alespoň dvěma radními. Působnost obcí se dělila na samostatnou (svobodné volby zástupců, hospodaření s obecním majetkem) a přenesenou (všeobecná vnitřní správa, záležitosti vojenské, berní či soudní).

Po vzniku samostatné Československé republiky proběhla další úprava obecní samosprávy prostřednictvím zákonů č. 75/1919 Sb., o řádu volení v obcích (později novelizován zákonem č. 122/1933 Sb., o změnách řádu volení v obcích), a č. 76/1919 Sb., novela obecního zřízení. Z voleb probíhajících na základě vázaných kandidátních listin a dle zásad poměrného zastoupení mělo vzejít zastupitelstvo, které volilo obecní komise (finanční a letopisecká byly ze zákona povinné) a dále ze svého středu zvolilo obecní radu (starosta a alespoň dva radní). V kronice obce lze dohledat, že volby do obecního zastupitelstva v Libkově proběhly 15. července 1919 a že letopisecká komise vznikla 2. června 1928. Starostou obce byl zvolen Josef Kubovec a obecní zastupitelstvo tvořilo 12 členů. Josef Kubovec odstoupil roku 1938 ze zdravotních důvodů a na jeho místo nastoupil Stanislav Halada, jehož ještě téhož roku vystřídal František Kocián.

Dle sčítání obyvatel a domů z roku 1921 žilo v Libkově 259 obyvatel ve 43 domech a katastr obce se rozkládal na 411 ha. Do roku 1930 klesl počet obyvatel na 223 a domů na 42.

Po ukončení druhé světové války roku 1945 převzal správu obce místní národní výbor. Správní změna byla provedena na základě dekretu č. 18/1944 Úředního věstníku čsl., o národních výborech a Prozatímním národním shromáždění. Jeho průběh dál upravovalo vládní nařízení č. 4/1945 Sb., o volbě a pravomoci národních výborů. Místní národní výbor (MNV) Libkov měl 12 členů a jeho předsedou se stal František Kocián.

II. Vývoj a dějiny archivního fondu

Archiv obce Libkov tvoří archiválie, které Okresní archiv Domažlice převzal 7. června 1955 (č. přírůstku se nepodařilo dohledat) z MNV Libkov. K sídlu původce, uložení dokumentů či

jejich případným ztrátám nejsou k dispozici žádné informace. Původce pravděpodobně neměl žádný spisový plán a archiválie nenesou stopy ukládacího systému.

Vzhledem k mezerovitému charakteru archivního fondu Archiv obce Libkov lze předpokládat, že se část dokumentů s největší pravděpodobností ztratila, jelikož z období let 1850–1913 se nedochovaly žádné archiválie. Mimoto došlo v některých případech i k dílčím ztrátám v rámci určitého souboru archiválií. Konkrétně se jedná například o plány na odvodnění obce a hospodářské nádrže (inv. č. 13), mezi nimiž chybí příloha č. 2 – přehledná mapka 1:75 000.

III. Archivní charakteristika archivního fondu

Mezerovitě dochovaný archivní fond Archiv obce Libkov obsahuje archiválie z let [1837]–1948 vzniklé z činnosti obce Libkov, Obecního úřadu Libkov a Místního národního výboru Libkov, který pokračoval ve vedení agendy obecního úřadu v úředních knihách inv. č. 5, 9, 10. Z důvodu převažujících zápisů obecního úřadu byly výše uvedené archiválie ponechány v tomto archivním fondu jako posteriora.

Archivní fond nejdříve pořádal Matěj Šlais roku 1956 a po něm jej roku 1994 nově uspořádala PhDr. Ludmila Růženecká. Současné pořádání a inventarizace archivního fondu vycházely z metodického pokynu č. 1/2017 k archivnímu zpracování fondu typu „Archiv obce“ (č. j. MV-35224-1/AS-2017), který nahradil metodický návod na pořádání a inventarizaci archivních fondů Archiv obce z 31. ledna 2000 (č. j. AS/1-284/00), a z metodického pokynu ředitele SOA v Plzni pro zpracování archiválií a tvorbu archivních pomůcek z 12. března 2010 (č. j. SOAP/006-0767/2010) a jeho dodatků.

Vzhledem k absenci spisového plánu původce bylo pro vytvoření inventárního seznamu použito umělé pořádací schéma uvedené v příloze č. 2 metodického pokynu č. 1/2017. Inventární seznam je rozdělen do sérií podle typu vykonávané agendy a ty jsou dále členěny na série nižších úrovní. Zpracovatelka tak upustila od členění inventárních seznamů podle druhu archiválií (knihy a spisy).

Časový rozsah nedatovaných archiválií byl na základě diplomatického rozboru stanoven odhadem a v inventárním seznamu je uveden s hranatými závorkami (inv. č. 1, 6). Archiválie jsou psány převážně česky s výjimkou inv. č. 6 a 11, které jsou psány německy – parcelní protokol (inv. č. 6) celý v německém jazyce, očkovací seznamy (inv. č. 11) dvojjazyčně.

Většina úředních knih na sobě nese stopy poškození přelomením a některé k tomu mají poškozený hřbet či desky – inv. č. 1 (přelomení), 2 (chybí hřbet, poškozené desky), 5 (přelomení), 7 (odlepený hřbet, přelomení), 8 (poškozený hřbet, přelomení) a 10 (trhlina a odlepený hřbet). V nejhorším stavu se nachází parcelní protokol (inv. č. 6), u nějž se objevuje poškození vodou, trhlinami a plísní. Vzhledem k tomu, že archiválie uložené pod inv. č. 1, 6, 10 a 13 byly poškozeny plísní, bylo provedeno jejich očištění a dezinfekce.

Úřední kniha se zápisy ze schůzí obecního zastupitelstva a obecní rady Libkov (1938–1943) se nachází v archivním fondu MNV Libkov pod inv. č. 1.

IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu

Archivní fond Archiv obce Libkov poskytuje omezené a mezerovité množství informací o dějinách a vývoji obce. O činnosti obecního zastupitelstva obce vypovídají archiválie uložené pod inv. č. 2. Poněkud kusé informace se dochovaly i k problematice elektrifikace obce vzhledem k tomu, že se v archiváliích uložených pod inv. č. 12 nacházejí Stanovy západočeských elektráren akciové společnosti v Plzni z roku 1932, plánek projektu k vybudování sekundární sítě z 30. let 20. století a bezpečnostní požadavky Západočeských elektráren akciové společnosti v Plzni z roku 1941.

Archivní fond obsahuje také stavební dokumentaci, v níž převažují stavební plány, které dokumentují stavební vývoj obce v průběhu let 1936–1941. Stavební plány obytných a hospodářských staveb se nacházejí pod inv. č. 14, k němuž byl vyhotoven seznam na straně 8. Za zmínku stojí též projektová dokumentace k odvodnění obce a hospodářské nádrže z let 1943–1945, již lze nalézt pod inv. č. 13.

K otázce hospodaření obce lze například využít inv. č. 8, 9, 10 a k hospodaření s obecním lesem inv. č. 4 a 5.

V. Záznam o uspořádání archivního fondu a sestavení archivní pomůcky

Archivní fond Archiv obce Libkov uspořádala a archivní pomůcku sestavila ve Státním okresním archivu Domažlice se sídlem v Horšovském Týně v březnu 2019 Lucie Kokaislová.

V Horšovském Týně dne 2. října 2019

Mgr. Lucie Kokaislová

Seznam použitých pramenů a literatury

Historický lexikon obcí České republiky 1869–2005. I. díl Praha : Český statistický úřad, 2006.

HLEDÍKOVÁ, Zdeňka – JANÁK, Jan – DOBEŠ, Jan. *Dějiny správy v českých zemích: od počátků státu po současnost*. Praha : Nakladatelství Lidové noviny, 2005.

MARTÍNEK, Zdeněk. Archiv obce : příspěvek k vymezení a charakteristice archivního fondu. *Archivní časopis*, 1999, roč. 49, zvláštní příloha.

MUŽÍK, Josef, *610 let Libkova (1379–1989)*. Domažlice 1990.

PROFOUS, Antonín. *Místní jména v Čechách : jejich vznik, původní význam a změny*, II. díl, Ch–L. Praha : Česká akademie věd a umění, 1949.

SEDLÁČEK, August. *Místopisný slovník historický království Českého*. Praha : Bursík&Kohout, 1895–1908.

Statistický lexikon obcí v republice Československé. I. Čechy. Praha : Státní statistický úřad, 1924.

Statistický lexikon obcí v republice Československé. I. Čechy. Praha : Orbis, 1934.

Seznam použitých zkratk

AO	archiv obce
AP	archivní pomůcka
AS	archivní správa
č. j.	číslo jednací
č. kat.	číslo katastrální
č. p.	číslo popisné
čsl.	československý
bm	běžný metr
EL	evidenční list
inv. č.	inventární číslo
kar	karton
MNV	místní národní výbor
NAD	Národní archivní dědictví
ř. z.	říšský zákoník
Sb.	Sbírka zákonů
SOA	státní oblastní archiv
SOAP	Státní oblastní archiv v Plzni
SOkA	státní okresní archiv
ukn	úřední kniha
z. z.	zemský zákoník

Příloha č. 2

Soupis stavebních plánů k inv. č. 14

Č. p.	Č. kat.	Jméno stavebníka	Druh stavby	Rok
?	628	Kateřina Bejvlová	obytný domek s krámem	?
8	?	Václav Černý	přístavba stodoly	1936
[18]	[1020/1]	František Eidlpes	obytný domek	1938
[18]	1020/1	František Eidlpes	přístavba kůlny	1936
18	[1020/1]	Marie Eidelpesová	přístavba obytné části, komora, chlívce, dřevník	?
28	?	Ant. Kabourek	sklep	1939
16	27/2	Karel Kacerovský	přestavba hospodářského stavení	1940
[40]	?	Josef Kohout	stodola	1936
19	?	R. Kubovcová	stodola	1937
32	?	Václav Pilmajer	stodola	1941
20	?	Stanislav Šmalzel	hnojiště a jímka	1941
15	?	J. Veselák	přístavba stáje a chlívků	1938
?	?	?	stodola	?

Inventární seznam

1 Obec a její správa**1.1 Domovské právo**

1	Matrika příslušníků obce	[1938]	ukn 1

1.2 Všeobecná správní činnost obce

2	Kniha zápisů ze schůzí obecního zastupitelstva	1913–1938	ukn 2
	<i>Zápisy ze schůzí obecního zastupitelstva a rady obecního úřadu Libkov (1938–1943), zápisy ze schůzí pléna, zápisy ze schůzí rady, zápisy ze schůzí finanční komise MNV Libkov (3. 5. 1945–4. 3. 1955)</i>	1938–1955	MNV
Libkov

1.3 Pamětní knihy

3	Kronika obce	1928–1938	ukn 3

2 Správa obecního majetku**2.1 Evidence a ochrana obecního majetku**

4	Hospodářský plán obecního lesa	1918–1927	kar 1
5	Hospodářský plán obecního lesa	1936–1945 (1946)	ukn 4
6	Parcelní protokol
(něm., 23 x 30 cm, bez desek)	[1837]	ukn 5

2.2 Jednotlivé části obecního majetku**2.2.1 Obecní výdělečné podniky**

7	Jateční protokol	1938	ukn 6

2.3 Rozpočtové hospodaření obce

8	Hlavní kniha	1923–1937	ukn 7
9	Hlavní kniha	1936–1945 (1946)	ukn 8
10	Pokladní deník	1923–1945 (1948)	ukn 9

3 Vnitřní bezpečnost a veřejný pořádek

3.1 Zdravotní a veterinární záležitosti

3.1.1 Opatření proti nakažlivým nemocem

11	Očkovací seznamy	1936–1945	kar 1
----	------------------	-----------	-------

3.2 Stavební a požární záležitosti

12	Elektrifikace obce	1932–1941	kar 1
----	--------------------	-----------	-------

13	Odvodnění obce a hospodářské nádrže	1943–1945	kar 1
----	-------------------------------------	-----------	-------

14	Obytné a hospodářské stavby (abecedně podle stavebníků B–V; soupis stavebních plánů viz příloha č. 2 na s. 8)	1936–1941	kar 1
----	---	-----------	-------

Název archivní pomůcky:	Archiv obce Libkov
Značka archivního fondu:	AO Libkov
Časové rozmezí:	[1837]–1945 (1948)
Počet evidenčních jednotek:	10 (9 úředních knih, 1 karton)
Počet inventárních jednotek:	14
Rozsah v bm:	0,24 bm
Stav ke dni:	2. října 2019
Zpracovatel archivního fondu:	Mgr. Lucie Kokaislová
Zpracovatel archivní pomůcky:	Mgr. Lucie Kokaislová
Počet stran:	12
Počet exemplářů:	4
Schválil:	Mgr. Radka Kinkorová

dne 2. 10. 2019 č. j. SOAP/010-564/2019